

IGR-XI.431.3.2018

**Szanowny Pan
Leszek Dziąg
Starosta Braniewski**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Starostwie Powiatowym w Braniewie, 14-500 Braniewo, Plac Piłsudskiego 2, NIP: 582-147-49-60, REGON: 170818102, miejsce kontroli - siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

1. Pan **Leszek Dziąg** - Starosta, powołany na stanowisko w dniu 1.12.2014 r. (kierownik jednostki kontrolowanej),
2. Pani **Halina Bakan** - Naczelnik Wydziału Geodezji, Kartografii i Nieruchomości, zatrudniona na podstawie umowy o pracę od dnia 1.02.1999 r., Naczelnik Wydziału od dnia 1.02.1999 r.
3. Pani **Maria Smyk** - Inspektor w Wydziale Geodezji, Kartografii i Nieruchomości, zatrudniony na podstawie umowy o pracę od dnia 1.02.1999 r.

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Infrastruktury, Geodezji i Rolnictwa Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- Anna Czerwińska - inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 30/2015 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przewodnicząca zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr **FK-IV.0030.367.2018** z dnia 11 maja 2018 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko - Mazurskiego (akta kontroli, str. 10),
- Ewa Bonusiak - inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 24/2016 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr **FK-IV.0030.368.2018** z dnia 11 maja 2018 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko - Mazurskiego (akta kontroli, str. 11).

Termin kontroli 18 maja 2018 roku. Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 3/2018.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena prawidłowości wydawania przez Starostę decyzji w zakresie wyłączenia z produkcji użytków rolnych, zapobiegania degradacji gruntów, rekultywacji i zagospodarowania gruntów rolnych, prawidłowości sporządzania sprawozdań RRW-11 i RRW-12,
- okres objęty kontrolą: 2017 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r., poz. 2234), w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161), zwanej dalej „ustawą”.

Na podstawie ustaleń kontroli, działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

W 2017 r. do Starosty Braniewskiego wpłynęło **50** wniosków o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej.

Spośród nich 24 dotyczyło wyłączenia gruntów o powierzchni do 0,05 ha pod budowę domów jednorodzinnych, więc zgodnie z art. 12 a ww. ustawy nie naliczono należności i opłat rocznych (akta kontroli, str. 12),

- 10 decyzji dotyczyło wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, w których naliczono opłaty roczne (akta kontroli, str. 13-35),

- 16 wnioskodawców Starosta poinformował o braku konieczności uzyskania decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, z uwagi na to, że wniosek dotyczył gleb pochodzenia mineralnego klasy IV – VI niepodlegających wyłączeniu z produkcji rolniczej (akta kontroli, str. 36).

Kontrolujący stwierdzają, że co do zasady po złożeniu wniosku Starosta prowadzi postępowanie wyjaśniające (np. zbiera informacje na temat klasy gruntu), a zatem powinna być wydana decyzja o umorzeniu postępowania, na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 ze zm.). Natomiast, jeśli już z samego wniosku wynika, że nie jest konieczne wydanie decyzji wyłączenia gruntu z produkcji (np. we wniosku wskazane są dane na to, że nie ma konieczności uzyskania decyzji zezwalającej na wyłączenie) wówczas Starosta powinien wydać postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania na podstawie art. 61 a Kodeksu postępowania administracyjnego.

Ponadto, zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy, należność za wyłączenie gruntów z produkcji pomniejsza się o wartość gruntu, ustaloną według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości w obrocie gruntami, w dniu faktycznego wyłączenia tego gruntu z produkcji.

Ustalenie wartości gruntu należy do tego rodzaju okoliczności, które wymagają posiadania wiadomości specjalnych i powinny być stwierdzane przez biegłego. Zgodnie z art. 84 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, gdy w sprawie są wymagane wiadomości specjalne, organ administracji powołuje biegłego lub biegłych. Wartość nieruchomości powinien określić rzeczoznawca majątkowy, kierując się wskazaniami zawartymi w dziale IV ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 121 ze zm.). Konieczność wyceny nieruchomości przez rzeczoznawcę majątkowego była wielokrotnie podnoszona przez sądy administracyjne (WSA w Warszawie wyrok z 4.11.2011 r., IV SA/Wa 1328/11, WSA Gdańsk wyrok z 06.09.2017 r., II SA/Gd 376/11, WSA Poznań wyrok z 19.08.2015 r., IV SA/Po 201/15).

Przyczyną ww. nieprawidłowości jest nieprzestrzeganie przepisu art. 12 ust. 6 ustawy, co sugeruje możliwość błędnego wyliczenia należności. Osobą odpowiedzialną jest Naczelnik Wydziału Geodezji, Kartografii i Nieruchomości.

W kontrolowanym okresie, Starosta nie wydał decyzji określających stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, nie wpłynęły również wnioski o uznanie rekultywacji za zakończoną.

Podkreślić należy, że czterech z pięciu zobowiązanych przedsiębiorców przedłożyło dokumentację rekultywacji gruntów. Do dnia kontroli jeden przedsiębiorca nie złożył wniosku o ustalenie kierunku rekultywacji, z uwagi na to, że Marszałek Województwa Warmińsko – Mazurskiego nie określił w decyzji z 11 grudnia 1998 r. znak: OŚ-IV/7512/49/98 zmienionej decyzją z dnia 30 maja 2012 r. znak: OŚ-GW.7422.22.2012 terminu wystąpienia przez przedsiębiorcę z wnioskiem do Starosty o ustalenie kierunku rekultywacji gruntów (akta kontroli, str. 37-45). Należy nadmienić, że w ustawie o Ochronie gruntów rolnych i leśnych nie został określony termin wystąpienia ze stosownym wnioskiem w tej sprawie. Starosta powinien jednak podejmować dalsze działania celem ustalenia kierunku rekultywacji. Stosownie bowiem do art. 126 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r., poz. 799) eksploatacja złóż powinna być prowadzona w sposób gospodarczo uzasadniony. Przedsiębiorca podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.

W okresie objętym kontrolą, 6 przedsiębiorców zobowiązanych było decyzjami w sprawie rekultywacji gruntów do zawiadomienia Starosty, w terminie do dnia 28 lutego każdego roku o powstałych zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji. Do dnia kontroli, 1 przedsiębiorca nie przedłożył informacji w tej sprawie.

Należy nadmienić, że Starosta podejmował działania w celu wyegzekwowania tego obowiązku, bowiem wystąpił z pismem informującym przedsiębiorcę o obowiązku przedkładania do 28 lutego każdego roku stosownych informacji o powstałych corocznie zmianach w zakresie ochrony gruntów rolnych podlegających rekultywacji, jednakże do dnia kontroli zobowiązany przedsiębiorca nie przedłożył wymaganej informacji.

Kontrolujący stwierdzają, że Starosta w 2017 r. przeprowadzał cykliczne kontrole wykonania obowiązku rekultywacji gruntów.

Należy zaznaczyć, że sprawozdawczość z zakresu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, była prowadzona prawidłowo i terminowo (akta kontroli, str. 46-52).

Sprawozdanie RRW-11 z przebiegu realizacji przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów, przesłano do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie w dniu 28 lutego br. (termin przekazania do 31 marca 2018 r.), zaś sprawozdanie RRW - 12 z przebiegu realizacji przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie gromadzenia i wykorzystania środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, w dniu 23 stycznia 2018 r. (termin przekazania do 28 lutego 2018 r.)

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski wnoszę o wydawanie decyzji dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy.

Proszę Pana Starostę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego, nie przysługują środki odwoławcze.

wz. *Wojewody Warmińsko-Mazurskiego*

Sławomir Sadowski

Wicewojewoda Warmińsko - Mazurski